
Project title

Job number

cc

File reference

Prepared by

Date

13 maart 2020

Subject Flora en fauna

1 Inleiding

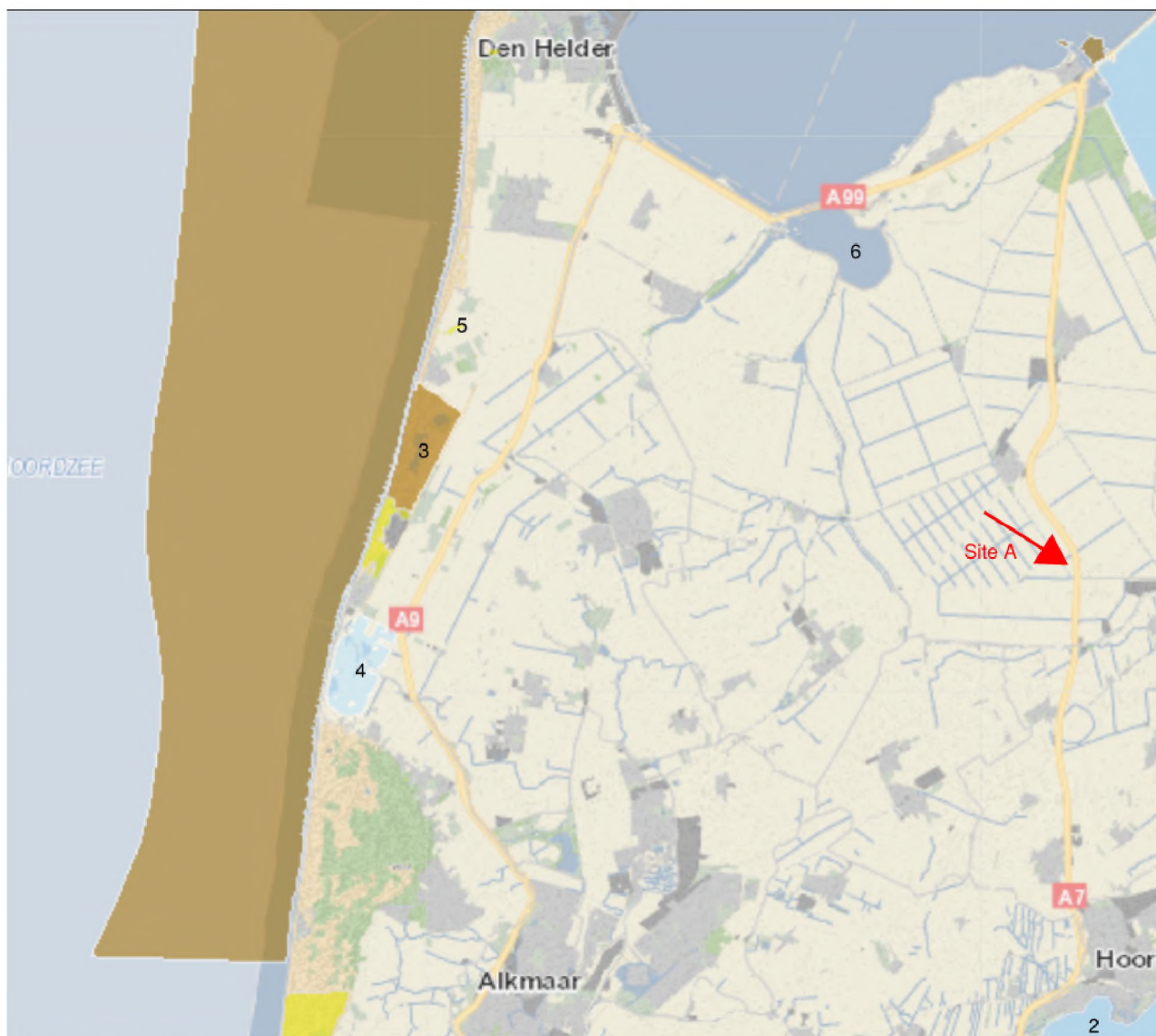
Microsoft is voornemens om twee 36 MW datacenters te bouwen in het Agriport gebied van de gemeente Hollands Kroon. Voor deze activiteiten, waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, dient aannemelijk te worden gemaakt dat het plan geen impact heeft op habitattypen of habitatsoorten in omringende Natura2000 gebieden. Deze gebieden worden beschermd door de Wet Natuurbescherming.

2 Natura 2000 gebieden

De dichtstbijzijnde Natura2000 gebieden rondom de planlocatie (Site A) zijn met nummers 1 t/m 6 weergegeven in figuur 1.

File Note

13 maart 2020

Figuur 1 – locatie dichtstbijzijnde beschermende natuurgebieden.

In de onderstaande tabel zijn deze gebieden nader omschreven en is aangegeven wat de kortste afstand is tot de planlocatie.

#	Natura2000 gebied	Richtlijn	Afstand (km)
1	IJsselmeer	Vogelrichtlijn	4.8
2	Markermeer en IJmeer	Vogelrichtlijn	14.9
3	Zwanenwater & Pettemerduinen	Vogelrichtlijn, habitatrictlijn	22.3
4	Abtskolk & De Putten	Vogelrichtlijn	23.8
5	Duinen Den Helder - Callantsog	Habitatrictlijn	22.4
6	Waddenzee	Vogelrichtlijn, habitatrictlijn	15.8

3 Voortoets Natura 2000 gebieden

Uit de figuur en de tabel volgt dat er geen Natura2000 gebieden aanwezig zijn binnen een straal van 4.8 km rondom de planlocatie. Gezien de beoogde activiteiten op deze site is het zondermeer aannemelijk dat de kans op negatieve effecten op habitattypen en -soorten in

File Note

13 maart 2020

deze gebieden verwaarloosbaar klein is. Het stikstof depositie onderzoek onderschrijft deze conclusie (zie rapportage Addendum_15-10_Lucht-V2 d.d. 13 maart 2020).

4 Flora en fauna quickscan

Econsultancy heeft een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Kavel aan de Westlanderweg te Middenmeer. De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de bouw van een datacenter en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. De quickscan is toegevoegd in de navolgende pagina's van dit document.

Econsultancy heeft een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Kavel aan de Westlanderweg te Middenmeer. De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de bouw van een datacenter en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. De quickscan is toegevoegd in bijlage A1.

5 Conclusie

Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht te worden genomen, hetgeen goed mogelijk is. Nader onderzoek naar specifieke soorten of soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

6 Aanbevelingen

- Werkzaamheden starten of uitvoeren buiten het broedseizoen, voor het broedseizoen dient de periode maart – augustus te worden aangehouden.
- Met werkzaamheden worden ook activiteiten als maaien en het bouwrijp maken van de kavel verstaan. Dergelijke activiteiten resulteren in het vernietigen van nesten van graspieper en patrijs.

File Note

13 maart 2020

A1 Rapport quickscan flora en fauna

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

KAVEL AAN DE WESTLANDERWEG

TE MIDDENMEER

Ecologie

Rapportage quickscan flora en fauna

Kavel aan de Westlanderweg te Middenmeer

Opdrachtgever	Arup
Rapportnummer	9170.001
Versienummer	D3
Status	Eindrapportage
Datum	16 oktober 2019
Vestiging	Zuid-Holland [Redacted] MA Rotterdam [Redacted]
Opsteller	[Redacted]
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbers een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
	4.1 Zorgplicht	6
	4.2 Soortenbescherming	6
	4.3 Gebiedenbescherming	7
	4.4 Houtopstanden	8
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Vogels	9
	5.2 Vleermuizen	10
	5.3 Overige zoogdieren	11
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	12
	5.5 Ongewervelden	12
	5.6 Vaatplanten	12
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	13
	6.1 Broedvogels	13
	6.2 Vleermuizen	13
	6.3 Kleine marterachtigen	14
	6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren	14
	6.5 Amfibieën	14
	6.6 Overige soort(groep)en	14
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	15
	7.1 Natura 2000	15
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	16
8	HOUTOPSTANDEN	17
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	18
10	SUMMARY AND CONCLUSIONS	1

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft namens Arup van Mulderblauw Architecten opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Kavel aan de Westlanderweg te Middenmeer.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van voorgenomen ontwikkeling op de onderzoekslocatie en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 14.400 \text{ m}^2$) ligt aan de Kavel aan de Westlanderweg, circa 4,1 kilometer ten zuiden van de kern van Middenmeer. In figuur 1 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Luchtfoto van de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is onbebouwd en begroeid met gras. Het extensieve beheer van het veld heeft geresulteerd in een grasland waar enige variatie te vinden is in de hoogte van het gras. Op het veld zijn eveneens verschillende pionierkruiden waargenomen. De onderzoekslocatie grenst in het oosten aan een brede watergang, de oever is steil en langs de oever is deels beschoeiing aanwezig. Ten zuiden staan twee kleine bedrijfspanden, ten westen ligt de Westlanderweg en eveneens een brede watergang. Ten noorden ligt een smalle strook grond waar een crossbaan op ligt, hier staan enkele hoge bomen, waaronder populier.

In figuur 2 is de topografische kaart van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 12 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Topografische kaart onderzoeklocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Zuidgrens van de onderzoeklocatie, kijkend richting het noorden.

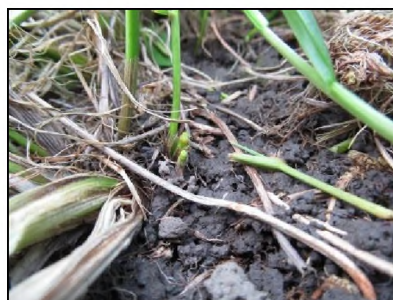
Figuur 4. Algehele indruk kavel.

Figuur 5. Algehele indruk kavel.

Figuur 6. Woelmuis holen.

Figuur 7. Vraatsporen woelmuizen.

Figuur 8. Wissel woelmuizen.

Figuur 9. Haar haas.

Figuur 10. Uitwerpselen haas.

Figuur 11. Nest, geschikt voor buizerd.

Figuur 12. Mogelijke slaappleats patrijs.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw uit te voeren op de onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie is een datacenter gepland. De beoogde start van de nieuwbouw is medio oktober 2019.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 2 april 2019. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. De onderzoekslocatie is systematisch doorkruist.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Holland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk,

genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel V) wordt de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd)

Volgens de gegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende beschermde broedvogels: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

Door de afwezigheid van bebouwing op de onderzoekslocatie zijn nestlocaties van gebouwgebonden soorten als gierzwaluw, huismus, slechtvalk en kerkuil uitgesloten. Huismus en gierzwaluw welke aanwezig zijn in de omgeving lijken sterk gebonden te zijn aan de stad Medemblik en het dorp Mid-denmeer. Kerkuil territoria lijken onder andere ten noorden van Medemblik te liggen. Langs de A7 en de N239 zijn in de laatste jaren verschillende kerkuilen slachtoffer geworden van het verkeer. Dit geeft aan dat de soort verspreid aanwezig is in de polder rondom de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar huismus, gierzwaluw, slechtvalk of kerkuil wordt niet noodzakelijk geacht.

Door de afwezigheid van bomen of andere elementen die als basis kunnen dienen voor een nest, zijn nestlocaties op de onderzoekslocatie van boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw uitgesloten. Ten noorden van de onderzoekslocatie is in de enkele bomen bij de crossbaan een nest aangetroffen die mogelijk door buizerd in gebruik kan worden genomen. Buizerd is tijdens het veldbezoek rondom de onderzoekslocatie waargenomen. Het nest ligt ongeveer 30 meter van de grens van de onderzoekslocatie (figuur 11). Nader onderzoek naar bovenstaande soorten wordt niet noodzakelijk geacht. Om verstoring te voorkomen van een eventueel buizerd nest dienen echter wel enkele maatregelen genomen te worden om verstoring te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken. Toetsing aan de bescherming van het nest dat mogelijk door een buizerd gebruikt kan worden, wordt beschreven in hoofdstuk 6.

Waarnemingen van grote gele kwikstaart betreffen enkel overwinterende vogels. Broedterritoria zijn voor de gehele provincie Noord-Holland niet bekend. Een overwinterende vogel zou incidenteel bij de sloten kunnen worden gevonden. De slootranden bieden geen geschikt broedbiotoop. Nader onderzoek naar de grote gele kwikstart wordt niet noodzakelijk geacht.

5.1.2 Broedvogels categorie 5 (nesten soms jaarrond beschermd)

Onder deze categorie vallen vogelsoorten die bij ecologisch zwaarwegende redenen een jaarronde nestbescherming genieten. Dit zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Uit verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat er in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie verschillende categorie 5-soorten zijn waargenomen.

Tijdens het veldbezoek is een biddende torenvalk waargenomen die de onderzoekslocatie als foerageergebied gebruikte. Er zijn geen nestkasten die geschikt zijn voor torenvalken aangetroffen rondom de onderzoekslocatie.

Door de afwezigheid van bomen en bosschages, andere elementen die substraat bieden voor nesten (grote nestkasten, aarde wanden, schuren of andere bebouwing) zijn nesten van deze soorten uitgesloten.

5.1.3 Overige broedvogels

De vegetatiestructuur op het grasland is marginaal afwisselend in hoogte en soorten. Dit biedt echter voldoende broedhabitat voor enkele broedvogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn 5 broedparen graspiepers waargenomen. De graspieper zal naar alle waarschijnlijkheid de onderzoekslocatie gebruiken als broedlocatie, de hoge graspollen bieden voldoende dekking voor nesten. Tijdens het veldbezoek is eveneens een broedpaar patrijs waargenomen op de onderzoekslocatie. Ook hiervoor geldt dat het zeer waarschijnlijk wordt geacht dat de patrijs op de onderzoekslocatie tot broeden overgaat. De nesten van deze soorten zijn beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis en meervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd en er zijn geen bomen aanwezig, waardoor uitgesloten kan worden dat er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen is niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

In 2018 zijn twee verblijfplaatsen (waarschijnlijk kraam- en zomer-) van de laatvlieger vastgesteld op het adres van [REDACTED] en [REDACTED] (Boonman *et al.* 2018). Enkele paarterritoria van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn vastgesteld langs de Vaart en nabij de bebouwing aan de Cultuurweg (Boonman *et al.* 2018). Door de onderlinge afstand tot de bebouwing met verblijfplaatsen (± 1 km) worden geen directe negatieve effecten verwacht door de voorgenomen ingreep. De afstand tussen de onderzoekslocatie en de Vaart is echter kleiner waardoor mogelijke paarverblijven langs de Vaart wel in de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep liggen, zie hiervoor hoofdstuk 6.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Zo blijft het oppervlakte water tussen de onderzoekslocatie en de A7 gehandhaafd. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, er dient echter gewaarborgd te worden dat het foerageergebied op- en rondom de onderzoekslocatie geschikt blijft voor vleermuizen, zie hiervoor hoofdstuk 6.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, sloten en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De Westfriese Vaart is aangemerkt als vliegroute voor meervleermuis, laatvlieger en mogelijk dwergvleermuizen (Boonman *et al.* 2018). De voorgenomen herinrichting van de onderzoekslocatie zal niet leiden tot het verdwijnen van de bomenlaan langs de Vaart, die door o.a. laatvlieger voor oriëntatie wordt gebruikt. De vliegroute kan echter wel, door een toename van licht, negatief worden beïnvloed waardoor de vliegroute mogelijk wordt verstoord. In een ecologisch werkprotocol dient beschreven te worden welke maatregelen getroffen dienen te worden zodat de voorgenomen ontwikkelingen op de onderzoekslocatie de vliegroute negatief beïnvloeden, zie hiervoor hoofdstuk 6.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen *et al.* (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: bunzing, hermelijn, wezel en waterspitsmuis.

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) in de regio zijn mogelijk beperkt tot de Polder de Horn en lijkt in een straal van 5 kilometer rondom de onderzoekslocatie de Wieringermeerpolder te mijden. Kleine marterachtigen zijn in het verleden waargenomen in natuurgebied Twisk/Oostermare en Kolk van Dussen en omgeving. De onderzoekslocatie biedt onvoldoende geschikt habitat voor de bunzing door afwezigheid van voldoende dekking, rustgebied en mogelijke verblijfplaatsen. De onderzoekslocatie biedt mogelijk marginaal leefgebied voor de wezel en hermelijn, het gras is hoog genoeg om enige dekking te geven. Sporen van woelmuizen (holen) zijn echter maar sporadisch gevonden op de onderzoekslocatie. Het is daarmee onwaarschijnlijk dat de onderzoekslocatie voldoende geschikt is als territoria van de wezel of hermelijn. Nader onderzoek naar kleine marterachtigen wordt niet noodzakelijk geacht. In Natuurtoets ontwikkeling Agriport 2, deelgebied B worden enkele maatregelen genoemd ten gunste van kleine marterachtigen (Boonman *et al.* 2018). Geadviseerd wordt, zover mogelijk, hierop aan te sluiten, zie hiervoor hoofdstuk 6.

De onderzoekslocatie biedt geen geschikt habitat voor waterspitsmuis. De oevers zijn onvoldoende begroeid waardoor er onvoldoende dekking aanwezig is. Daarnaast is het water diep en zijn delen van de oever beschoeid, waardoor het ongeschikt is als leefgebied voor de waterspitsmuis. Nader onderzoek naar de waterspitsmuis wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten. Aangetoonde algemene soorten op de onderzoekslocatie zijn haas, woelmuizen en muskusrat (figuur 6 – 10). De verblijfplaatsen van woelmuizen worden door de voorgenomen ingrepen mogelijk vergraven. Voor dergelijke verstoringen geldt in de Provincie Noord-Holland een vrijstelling van de Wet Natuurbescherming (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen streng beschermde reptielen waargenomen. Reptielen op de onderzoekslocatie zijn uitgesloten.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, meerkikker en bruine kikker.

De onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor bovengenoemde algemene amfibieënsoorten. De sloten en watergangen zijn diep, slecht bereikbaar en biedt onderkomen voor vissen. De wateren zijn daarmee ongeschikt als voorplantingswater. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten marginaal beschutting vinden tussen de grassen. Incidentele individuen zijn niet uit te sluiten op de onderzoekslocatie (zie hoofdstuk 6).

Vissen

De nabij gelegen watergangen bieden mogelijk leefgebied voor (algemene) vissoorten. De watergangen zijn niet betrokken bij de beoogde ontwikkelingen, overtredingen van de Wet Natuurbescherming zijn derhalve niet aan de orde.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

De onderzoekslocatie bestaat uit gras, bestaande uit een pioniervegetatie met verschillende ruigte-soorten. In dergelijke pioniersvegetaties zijn geen beschermde soorten te verwachten. De meeste beschermde vaatplanten en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Broedvogels categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd)

Buizerd

Het nest dat mogelijk door een buizerd gebruikt kan worden ligt buiten de grenzen van de onderzoekslocatie. Het nest zal derhalve niet beschadigd of vernietigd worden. Het nest ligt echter binnen een straal van 75 meter van de onderzoekslocatie. Volgens gestelde grenswaarde in het Kennisdocument Buizerd (BIJ12) betekent dit dat wanneer binnen het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd in de uiterste noordelijke hoek, dit verstoring kan werken voor een eventuele broedende buizerd. Werken buiten het broedseizoen zal verstoring voorkomen. Werkzaamheden buiten een straal van 75 meter zouden volgens de richtlijnen geen storende werking hebben op het nest. In een ecologisch werkprotocol dient te worden opgenomen welke maatregelen van toepassingen zijn wanneer dit een beschermde situatie betreft.

6.1.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien werkzaamheden op de onderzoekslocatie buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Vleermuizen

Foerageergebieden en vliegroutes

Omdat nabij de onderzoekslocatie een vliegroute voor vleermuizen ligt en aan de rand van de onderzoekslocatie een foerageergebied, dient gewaarborgd te worden dat deze ook als zodanig gehandhaafd blijven. Wanneer deze hun functie verliezen door verstoring, door bijvoorbeeld licht, betreft dit een overtreding van de Wet natuurbescherming art. 3.5 lid 2. Om verstoring te voorkomen dienen maatregelen genomen te worden, dit kan worden beschreven in een ecologisch werkprotocol. Het ecologisch werkprotocol dient te beschrijven welke maatregelen kunnen worden toegepast om te voorkomen dat de Westfriesche Vaart zijn functie als vliegroute verliest en hoe de onderzoekslocatie kan blijven functioneren als foerageergebied.

6.3 Kleine marterachtigen

In de Natuurtoets ontwikkeling Agriport 2, deelgebied B (Boonman *et al.* 2018) wordt beschreven dat de ontwikkeling van Agriport 2 leidt tot het verdwijnen van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen. Cumulatieve gevolgen van onderhavige voorgestelde ingreep leiden in een dergelijk geval mogelijk tot een verdere degradatie van geschikt leefgebied/verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen, zoals deze correct zijn gedefinieerd in Boonman *et al.* (2018). In de Natuurtoets ontwikkeling Agriport 2, deelgebied B, wordt aanbevolen bij de aanleg van waterberging een strook op de oever te reserveren waar hogere begroeiing tot ontwikkeling kan komen. Door middel van takkenrillen of houtstapels kunnen verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen gecreëerd worden. Hierdoor zal het aanbod aan geschikt leefgebied toenemen. Indien de beoogde waterberging aansluitend aan onderhavig onderzoekslocatie wordt gerealiseerd, dient hierop te worden ingehaakt zodat een robuuster leefgebied voor kleine marterachtigen wordt gerealiseerd. Geschikte inrichting hiervoor dient uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.5 Amfibieën

De werkzaamheden kunnen verstorend werken voor incidenteel voorkomende algemene amfibieën op de onderzoekslocatie. Door de werkzaamheden kunnen dieren gewond raken of worden gedood. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien voortplantingslocaties worden beschadigd. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.6 Overige soort(groep)en

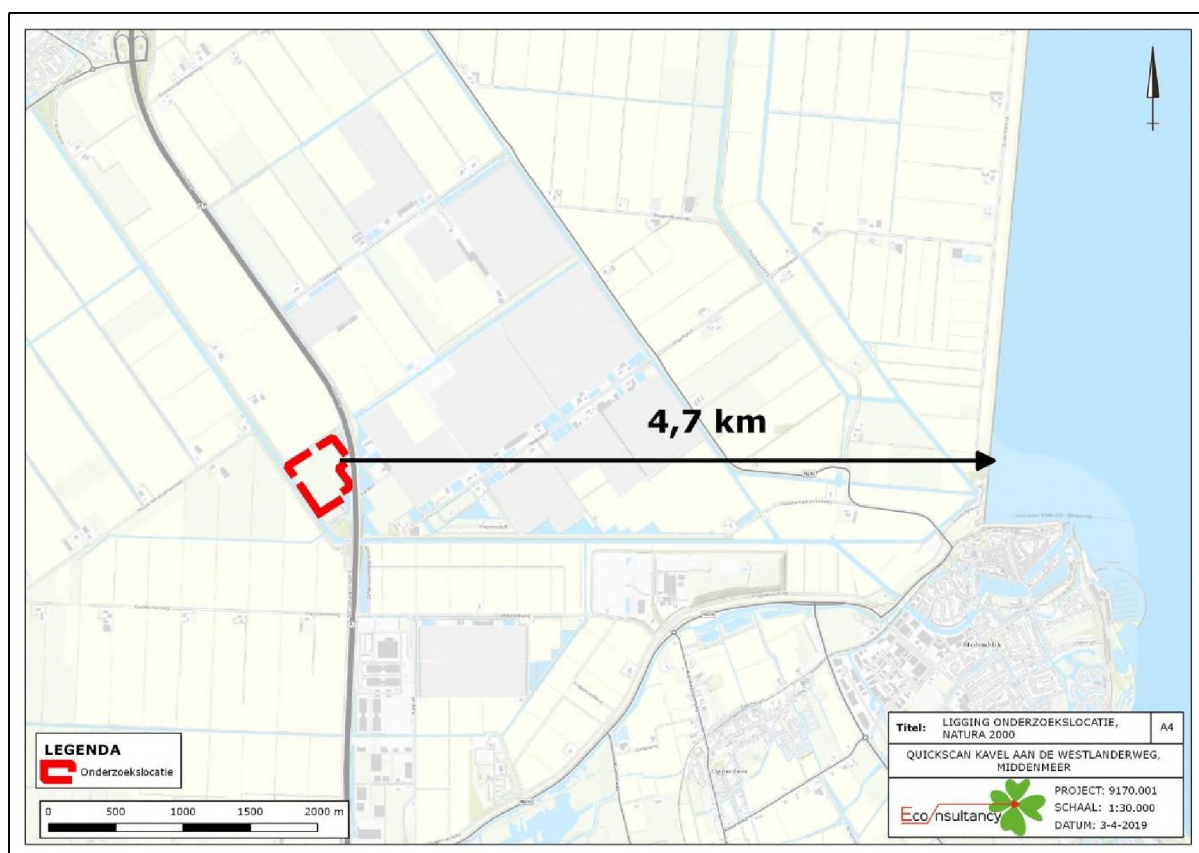
Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, IJsselmeer, bevindt zich op circa 4,7 kilometer afstand ten oosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 13).

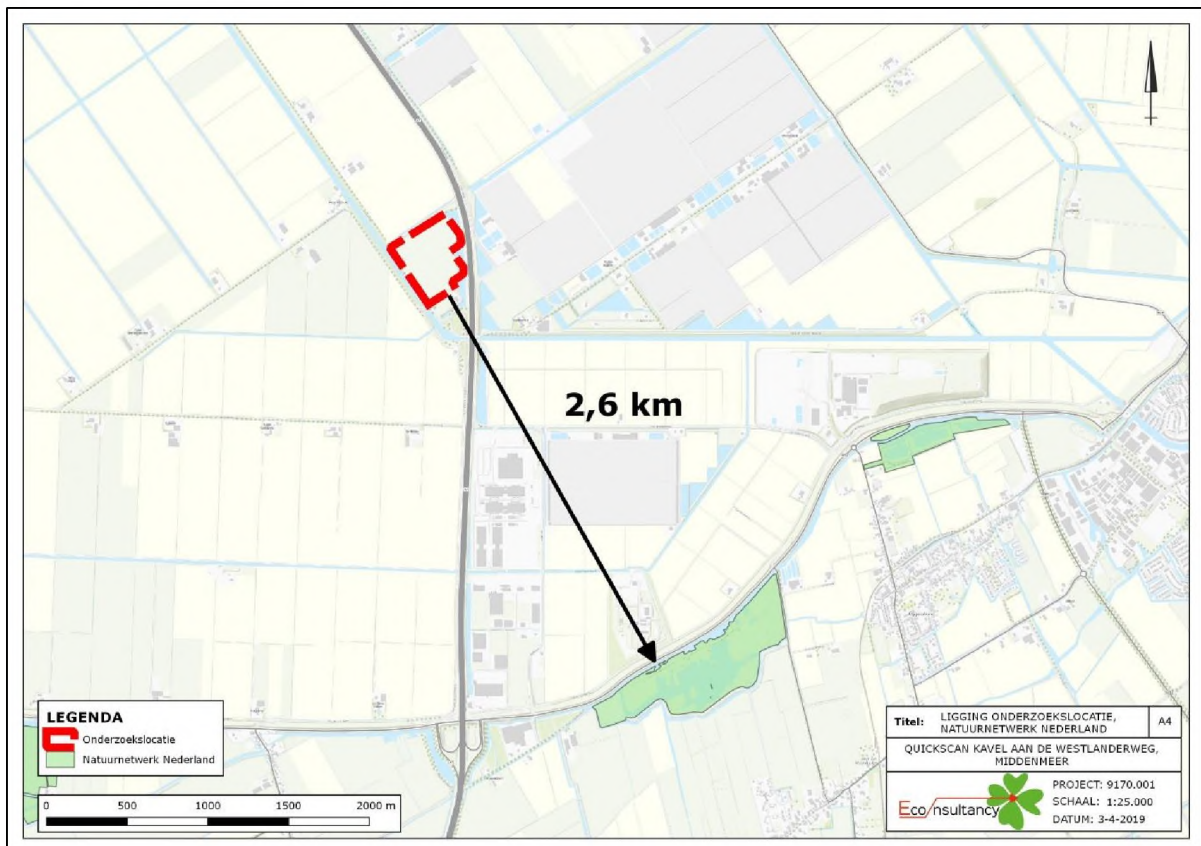
Figuur 13. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie ligt mogelijk binnen de invloedssfeer van gevoelige Natura 2000-gebieden. Indien een effect te verwachten valt, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Gezien de aard van de plannen (sloop en nieuwbouw) kan depositie van stikstof mogelijk effect hebben op Natura 2000-gebieden. Om dit vast te kunnen stellen dan wel uit te kunnen sluiten is een aanvullend stikstofdepositieonderzoek benodigd waarbij aandacht wordt besteed aan de aanleg- en gebruiksfase. Dit onderzoek is echter niet van toepassing voor het nabijgelegen IJsselmeer, het IJsselmeer is namelijk niet gevoelig voor stikstofdepositie¹, maar voor duingebieden.

¹ Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017 – 2023, oktober 2017.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt ook niet in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 2,6 kilometer ten zuiden van de onderzoekslocatie. Het betreft Natuurgebied Twisk/Oostermare. In figuur 14 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 94. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie is op ruim 2,6 kilometer afstand van een onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland gelegen. Door de voorgenomen plannen op de onderzoeklocatie in combinatie met de afstand, zullen de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland derhalve niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Nederland wordt niet noodzakelijk geacht.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

Er zijn geen bomen aanwezig op de onderzoekslocatie die vallen onder de definitie houtopstand. [REDACTED] artikel 4.2 en 4.3 van de Wet natuurbescherming zijn niet van toepassing op de onderzoekslocatie.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft namens Arup in opdracht van Mulderblauw Architecten een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Kavel aan de Westlanderweg te Middenmeer.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de bouw van een datacenter en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw uit te voeren op de onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie is een datacenter gepland.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	werkzaamheden uitvoeren buiten de broedperiode (maart – augustus).
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	Ecologisch werkprotocol, met aandacht voor buizerd.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	mogelijk	nee	nee	Ecologisch werkprotocol, met aandacht voor meervleermuis en laatvlieger.
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van woelmuizen. Indien van toepassing: Ecologisch werkprotocol, met aandacht voor wezel.
Amfibieën		minimaal	minimaal	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van incidenteel voorkomende soorten als gewone pad en groene kikker.
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming						
		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		4,7 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		2,6 km	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t.	-	-	-	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht te worden genomen, hetgeen – zie tabel IV en bovenstaande – goed mogelijk is. Nader onderzoek naar specifieke soorten of soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Aanbevelingen

- Werkzaamheden en maatregelen vastleggen in een ecologisch werkprotocol voor buizerd;
- Werkzaamheden en maatregelen vastleggen in een ecologisch werkprotocol voor meer-vleermuis en laatvlieger;
- Indien de beoogde waterberging aansluitend aan onderhavig onderzoekslocatie wordt gerealiseerd, werkzaamheden en maatregelen vastleggen in een ecologisch werkprotocol voor wezel.
- Werkzaamheden starten of uitvoeren buiten het broedseizoen, voor het broedseizoen dient de periode maart – augustus te worden aangehouden;
- Met werkzaamheden worden ook activiteiten als maaien en het bouwrijp maken van de kavel verstaan. Dergelijke activiteiten resulteren in het vernietigen van nesten van graspieper en patrijs;
- Indien werkzaamheden in het noorden van de onderzoekslocatie worden uitgevoerd binnen het broedseizoen, dient door een ecooloog te worden vast gesteld of het nest beschreven in de rapportage in gebruik is door een buizerd.

10 SUMMARY AND CONCLUSIONS

Econsultancy has conducted a quickscan flora and fauna on the Westlanderweg in Middenmeer. This quickscan was ordered by Mulderblauw Architecten on behalf of Arup.

The quickscan flora and fauna has been conducted on account of a proposed development of a data-center on the study site. The intention of the quickscan flora and fauna is to estimate whether protected plant- or animal species are expected or present on the research location and whether negative consequences are to be expected as a result of the intended development. Furthermore, Econsultancy will assess whether nearby Natura-2000 reserves or Natuurnetwerk Nederland (protected area of territory) are negatively affected by the intended redevelopment.

The presence of suitable habitat for protected species on the study site is illustrated in table [REDACTED]. This table provides a summary of the expected effect of the intended development and whether further steps are required such as further species specific research. The table also describes measures necessary per species in order to avoid violation of the Wet Natuurbescherming (Nature protection law).

Table 1. Overview suitability of the study site for protected species and necessary measures

Species (group)		Habitat suitable?	Significant negative effect?	Further research required?	Application for exemption?	Comments
Birds	common	yes	yes	no	no	activities should start outside of the breeding season (breeding season: March – [REDACTED]). These measures concern the meadow pipit and the grey partridge.
	year round protected nests	no	no	no	no	please note: there is a possible nest of a common buzzard located near the study site.
Bats	roosts	no	no	no	no	-
	foraging habitat	yes	no	no	no	-
	migration route	no	no	no	no	-
Mammals		yes	possible	no	no	please note: there is a duty of care that has to be respected in relation to voles.
Amphibians		minimal	minimal	no	no	please note: there is a duty of care with respect to the common toad and the marsh frog.
Reptiles		no	no	no	no	-
Fish		no	no	no	no	-
Dragonflies and butterflies		no	no	no	no	-
Other invertebrates		no	no	no	no	-
Vascular plant		no	no	no	no	-
Protected areas		Distance to nearby protected area	Significant negative effect?	Further research required?	Application for exemption?	
Natura 2000		4,7 km	no	no	no	-
Natuurnetwerk Nederland		2,6 km	no	no	no	-
Houtopstanden		not applicable	-	-	-	-

* Changes in the development plan may affect the results of the quickscan flora and fauna.

Conclusion

The violation of the Wet Natuurbescherming (Nature protection law) can be avoided if the protection measures described in the table I are respected. Further species specific research is considered not required.

Recommendations

- Activities should start outside the breeding season. Breeding season runs from March to August.
- Activities such as mowing and other site preparation should not to be executed during the breeding season. Working during the breeding season could result in the destruction of nests of the species such as the meadow pipit and the grey partridge.
- An ecologist has to determine whether or not the nest localised just north of the study site is used by a common buzzard. If the project activities in the northern part of the study site are going to take place during the breeding season of this species, it will be necessary to carry out a field inspection in order to avoid the disturbance and a potential violation of the law.

.....

GERAADPLEEGDE BRONNEN

..... 2018. Natuurtoets ontwikkeling Agriport 2
deelgebied B. Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg,
Culemborg.

..... 2016. Atlas van de Nederlandse
zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum
Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

..... (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat
de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Eco-
nomische Zaken, Den Haag.

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>, zoekgebied Mid-
dnemeer, periode 2014-2019

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)

www.verspreidingsatlas.nl/ (verspreidingsgegevens NDFF)

www.vogelatlas.nl (verspreiding broedvogels)

Provinciale websites

www.noord-holland.nl (NNN gebieden)

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: <ol style="list-style-type: none"> dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpinelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpinelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephoibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoorn

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluiter, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluiter, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groening, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiswaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinst waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekeltzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rielgors, rielzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangarend, slechtvalk, smeleken, snor, sperwer, spolvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijftaf, torenvalk, tuinfluiter, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	---

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: <ol style="list-style-type: none"> In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. 		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhart, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhart, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpoolsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	Dagvlinders	aardbeivlinder, bosparemoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekliede ogentroost, berggamander, bergnactorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenororchis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nactorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszanger, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboomje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	<p>De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: <ul style="list-style-type: none"> 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	<p>1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.</p> <p>3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.</p>
Artikel 4.3 lid 1 en 2	<p>Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand.</p> <p>De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.</p>
Artikel 4.4 lid 1	<p>De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op:</p> <p>het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.</p> <p>het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer</p>
Artikel 4.5	<p>Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.</p>

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

File Note

271309-00

13 maart 2020

A2 Rapport ecologisch werkprotocol

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

WESTLANDERWEG

TE MIDDENMEER

Ecologie

Rapportage ecologisch werkprotocol

Westlanderweg te Middenmeer

Opdrachtgever	Mulderblauw Architecten
Rapportnummer	9170.002
Versienummer	D2
Status	Eindrapportage
Datum	21 februari 2020
Vestiging	Zuid-Holland
Opsteller	
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	PROJECTGEBIED EN VOORGENOMEN PLANNEN	2
	2.1 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	BUIZERD	5
	3.1 Beschermde functies op de onderzoekslocatie	5
	3.2 Geadviseerde maatregelen	5
	3.2.1 Uitvoerende fase	6
	3.2.2 Gebruiksfase	7
	3.3 Genomen maatregelen	8
4	MEERVLEERMUIS EN LAATVLIEGER	9
	4.1 Beschermde functies op de onderzoekslocatie	9
	4.2 Geadviseerde maatregelen	10
	4.2.1 Uitvoerende fase	11
	4.2.2 Gebruiksfase	12
	4.2.3 Geluid	12
5	BESCHERMDE ZOOGDIEREN	13
6	ALGEMENE BROEDVOGELS EN ZORGPLICHT	14
7	CONCLUSIE	15

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Mulderblauw Architecten opdracht gekregen voor het opstellen van een ecologisch werkprotocol ten behoeve van de voorgenomen ingreep aan de Westlanderweg te Middenmeer.

Uit de quickscan flora en fauna die door Econsultancy (rapport 9170.001, D3) is uitgevoerd en de Natuurtoets ontwikkeling Agriport 2 deelgebied B dat is uitgevoerd door Bureau Waardenburg (Boonman *et al.* 2018) voor het gebied direct ten noorden van de onderzoekslocatie blijkt dat in de directe omgeving van de onderzoekslocatie een mogelijke nestlocatie van de buizerd aanwezig. De onderzoeken hebben ook uitgewezen dat ten westen van de onderzoekslocatie een vliegroute aanwezig van meervleermuis en laatvlieger. Het ecologisch werkprotocol is opgesteld naar aanleiding van de conclusies uit bovengenoemde rapporten.

Ondanks de voorgenomen ingreep dient de functionaliteit die het projectgebied heeft voor de te verwachten en aangetroffen beschermde soorten, te allen tijde duurzaam behouden te blijven. Door in het ecologisch werkprotocol maatregelen op te nemen omtrent waar en wanneer welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, met daarbij de manier van uitvoering, zullen overtredingen van verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming op voorhand voorkomen worden. Het ecologisch werkprotocol betreft een voor de locatie specifiek uitgewerkt plan om overtreding van de Wet natuurbescherming en daarmee samenhangend een ontheffingsaanvraag te voorkomen voor de volgende beschermde soorten en functies:

- Buizerd, het opzettelijk storen van vogels (hier: jaarrond beschermde nestlocatie) (Vogelrichtlijn, categorie 4; Wnb Art. 3.1 lid 4);
- Meervleermuis en laatvlieger, het is verboden deze dieren opzettelijk te verstoren (Wnb Art. 3.5 lid 2).

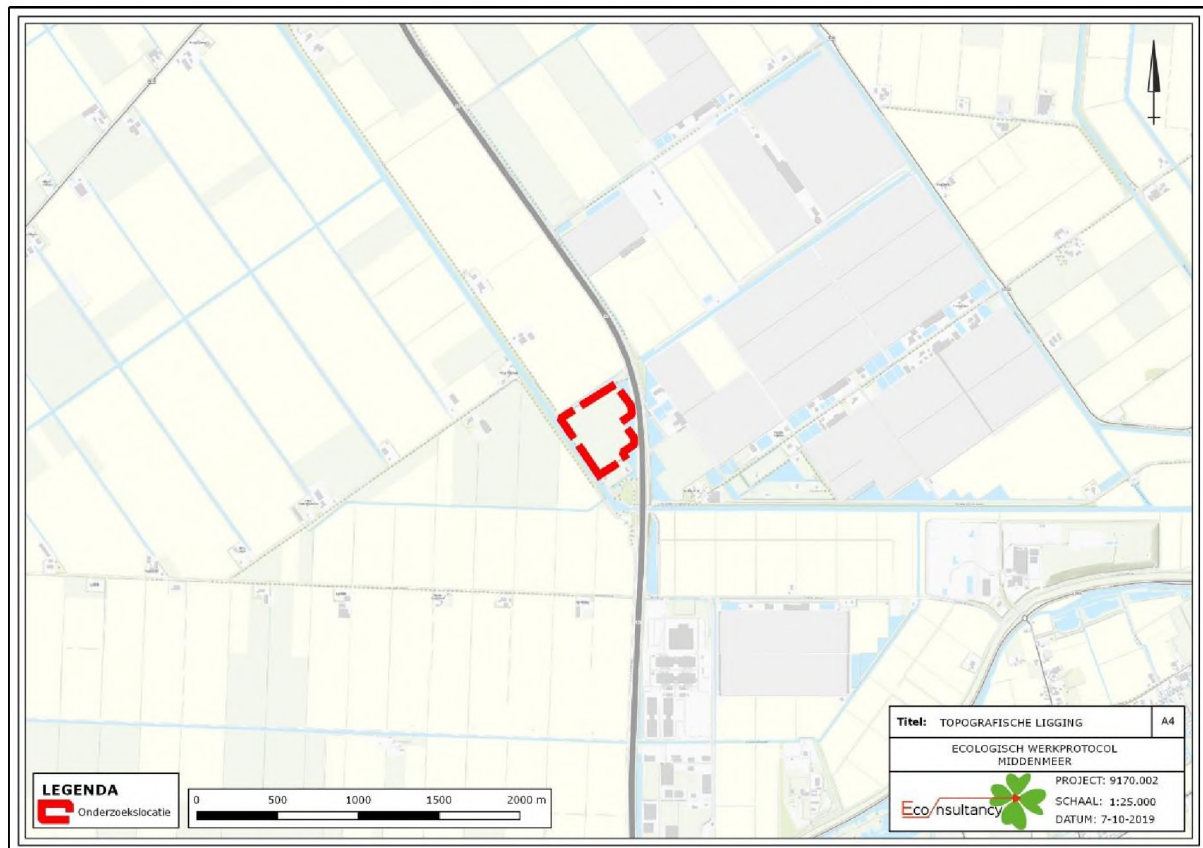
Het doel van het ecologisch werkprotocol is om met betrekking tot beschermde soorten aantoonbaar conform een goedgekeurde gedragscode te werken en/of overtreding van de Wet natuurbescherming op voorhand te voorkomen. Indien benodigd zullen eveneens de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen worden vastgelegd.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. Om aan deze gedragscode te kunnen voldoen, dienen de werkzaamheden dusdanig te worden uitgevoerd dat ecologisch gezien geen schade ontstaat aan aanwezige beschermde soorten en functies. Op de onderzoeklocatie is geen nader ecologisch onderzoek uitgevoerd. Er is derhalve geen volledige duidelijkheid omtrent de aan- of afwezigheid van beschermde soorten en functies die in het kader van de vigerende natuurwetgeving een beschermde status genieten.

Het ecologisch werkprotocol dient bij de betrokken partijen en de uitvoerende partij bekend te zijn. Voor vragen, opmerkingen of bij calamiteiten kan contact worden opgenomen met één van de ecologen van Econsultancy, telefoonnummer [REDACTED].

2 PROJECTGEBIED EN VOORGENOMEN PLANNEN

De onderzoekslocatie ($\pm 14.400 \text{ m}^2$) ligt aan de Westlanderweg, circa 4,1 kilometer ten zuiden van de kern van Middenmeer. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is onbebouwd en begroeid met gras. Het extensieve beheer van het veld heeft geresulteerd in een grasland waar enige variatie te vinden is in de hoogte van het gras. Op het veld groeien verschillende pionierkruiden. De onderzoekslocatie grenst in het oosten aan een brede watergang, de oever is steil en langs de oever is deels beschoeiing aanwezig. Ten zuiden staan twee kleine bedrijfspanden, ten westen ligt de Westlanderweg en eveneens een brede watergang. Ten noorden ligt een smalle strook grond waar een crossbaan op ligt, hier staan enkele hoge bomen, waaronder populier.

In Figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 5 geven een impressie van de mogelijke beschermde situaties op de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek als onderdeel van de quickscan flora en fauna op 2 april 2019.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Nest, geschikt voor buizerd.

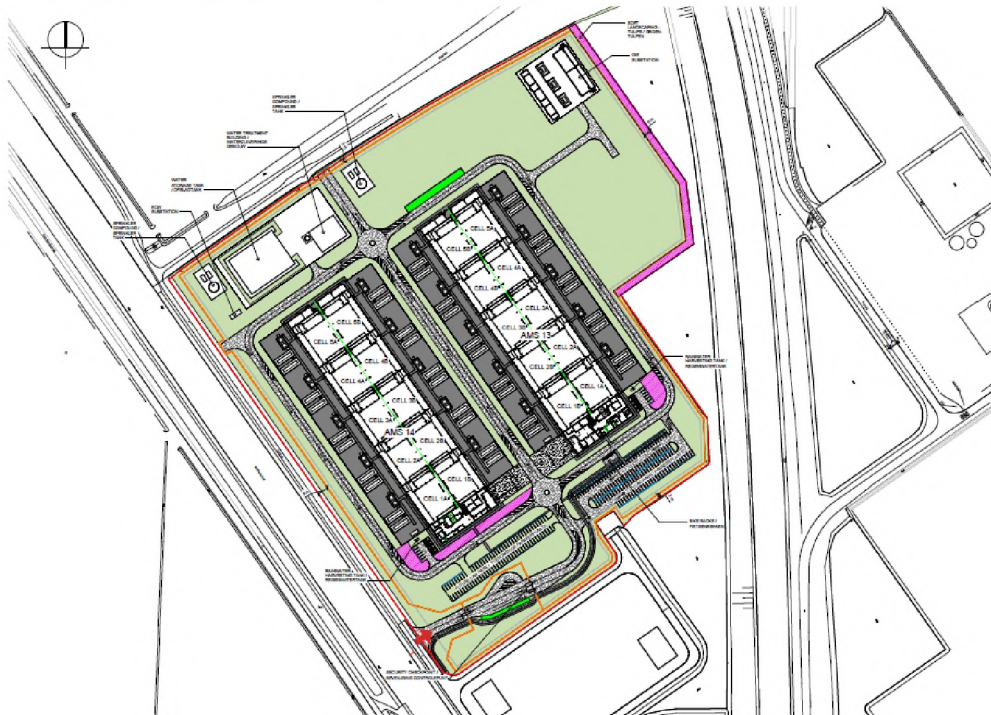
Figuur 4. Watergang tussen onderzoekslocatie en A7.

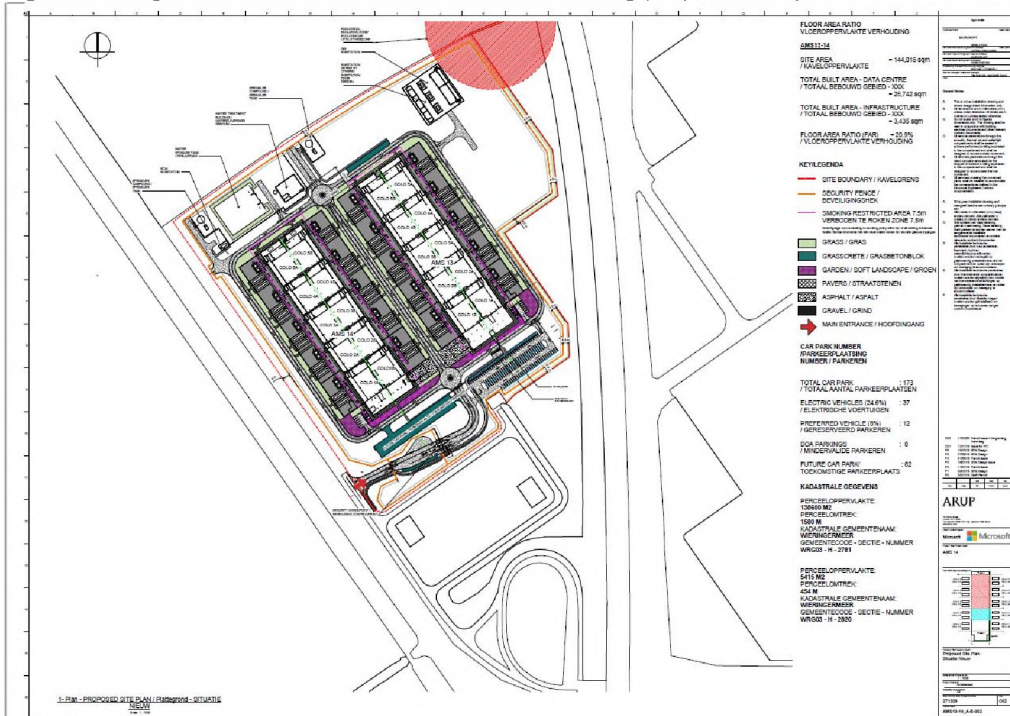
Figuur 5. Bomenlaan tussen Westfriese Vaart en Cultuurlaan.

2.1 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw uit te voeren op de onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie is een datacenter gepland. De beoogde start van de nieuwbouw is medio februari 2020, de totale duur van de werkzaamheden wordt geschat op 18 maanden.

Figuur 6. Beoogde situatie voor de kavel aan de Westerlanderweg (Arup, mei 2019).

Figuur 7. Nieuwe situatie voor de kavel aan de Westerlanderweg, waar rekening is gehouden met een verstoringszone van een mogelijk nest van de buizerd (Arup, februari 2020).

3 BUIZERD

Beschrijving

De buizerd is met een spanwijdte van 110 – 140 cm één van de grootste, en mede door de negatieve trend van de torenvalk, de meest voorkomende roofvogel van Nederland. Seksueel dimorfisme beperkt zich tot de grootte van het individu, wijfjes zijn groter dan mannen. Het verenkleed kent veel individuele variatie. De buizerd is een standvogel, in de winter trekken noordelijke dieren door- en naar Nederland. De soort maakt gebruik van veel verschillende typen leefgebied. De soort kent een optimistische foerageerstrategie, prooien variëren van regenwor-

Figuur 8 Buizerd ([REDACTED]).

men en kleine zoogdieren tot aas. Als nestlocatie hergebruikt de buizerd oude nesten of nesten die door andere soorten zijn gemaakt. Omdat de buizerd zelf geen nesten bouwt zijn nesten van buizerd jaarrond beschermd (Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen, categorie 4).

3.1 Beschermd functies op de onderzoekslocatie

De buizerd broedt niet op de onderzoekslocatie en kan, door de afwezigheid van bomen op de onderzoekslocatie, enkel gebruik maken van de onderzoekslocatie als foerageergebied. Op zo'n 30 meter ten noorden van de onderzoekslocatie ligt een strook grond die wordt gebruikt als crossbaan. Op deze strook staan enkele bomen, één van deze bomen bezit een nest dat geschikt is als nestlocatie voor de buizerd (figuur 3). Het is onbekend of het nest ook daadwerkelijk een buizerdnest betreft. Het nest was ten tijden van het veldbezoek (2 april 2019) onbezet. Het is daarmee onwaarschijnlijk dat het nest in 2019 als nestlocatie voor de buizerd diende, daar de eileg vanaf half maart start (Kennisdokument Buizerd, BIJ12). Omdat het nest geschikt is, wordt het echter als (potentieel) buizerdnest beschouwd.

Verstoring van een buizerdnest wordt verwacht tot een afstand van 75 meter tot een ingreep (Kennisdokument buizerd, BIJ12). Verstoring is echter sterk afhankelijk van verschillende factoren, zoals de intensiteit van een ingreep, de frequentie en duur van de ingreep en ook de individuele weerbaarheid van een dier. Bij een voorspelbare intensiteit, frequentie en duur van een verstoring kan, afhankelijk van de soort en het individu, zelfs gewenning ontstaan waarna er geen sprake meer is van verstoring.

3.2 Geadviseerde maatregelen

Op de onderzoekslocatie is sprake van een overtreding wanneer de functionaliteit van een beschermde situatie in het geding komt. Dat wil zeggen dat wanneer het nest daadwerkelijk de functie vervult als nestlocatie voor de buizerd, werkzaamheden op een afstand van minder dan 75 meter als storend kunnen worden ervaren door de buizerd, waardoor de functionaliteit van het nest in het geding komt (figuur 8). Het nest van de buizerd is jaarrond beschermd, de buizerd maakt echter niet jaarrond gebruik van het nest, verstoring is derhalve enkel van toepassing in het broedseizoen van de buizerd (maart t/m augustus, Kennisdokument buizerd, BIJ12).

Figuur 9. Mogelijke verstoringzone van buizerdnest.

3.2.1 Uitvoerende fase

Wanneer het nest door een buizerd in gebruik is kunnen werkzaamheden ten behoeve van de ingreep de buizerd verstoren en daarmee komt de functionaliteit in het geding. Verstoren van het nest in het beginsel van toepassing wanneer activiteiten plaatsvinden binnen 75 meter van het nest, zie ook de buffer in figuur 8. Dat wil zeggen dat activiteiten buiten deze buffer naar verwachting geen versturende werking hebben op het nest.

Vershillende activiteiten kunnen echter over een grotere afstand dan 75 meter als storend worden ervaren. Het gebruik van fel (flikkerend) licht in de richting van het nest, geluid en intensieve menselijke activiteit kunnen mogelijk als storend worden ervaren. Hiervoor worden echter verder geen richtlijnen gegeven en de mate van verstoring berust op de reactie van het individu op de situatie.

Om vast te stellen of hier een beschermde situatie in het geding komt, dienen voor de uitvoerende fase de volgende stappen te worden genomen:

Er is sprake van een beschermde situatie wanneer:

- Het nest in gebruik is door een buizerd, in de periode maart t/m augustus;
 - Door een deskundige ecooloog, met ervaring op het gebied van vogel(inventarisatie)s, dient vast gesteld te worden of het nest in gebruik is door een buizerd. Dit dient vastgesteld te worden in de eerste of tweede week van april (corresponderend met uiterste eerste eileg datum).
- Werkzaamheden plaatsvinden in de periode maart t/m augustus;

- Werkzaamheden plaatsvinden binnen de buffer van 75 meter om het nest;
- Werkzaamheden plaatsvinden buiten de buffer van 75 meter om het nest en mogelijk van invloed zijn op de functionaliteit van het nest;
 - Door een deskundige ecooloog, met ervaring op het gebied van vogel(inventarisatie)s, dient aan de hand van kennis over de voorgenomen werkzaamheden een inschatting worden gegeven over mogelijke verstoring.
 - Door een deskundige ecooloog, met ervaring op het gebied van vogel(inventarisatie)s, dient vastgesteld te worden of het broedende individu daadwerkelijk verstoord wordt door werkzaamheden buiten de buffer.

Wanneer sprake is van een beschermde situatie en er mogelijk verstoring optreedt dient door een deskundige ecooloog, met ervaring op het gebied van vogel(inventarisatie)s, beoordeeld te worden of de voorgenomen ingreep resulteert in een overtreding van de Wet natuurbescherming. Wanneer dit het geval is dienen storende werkzaamheden uitgesteld te worden tot het moment dat de jonge buizerds zijn uitgevlogen.

3.2.2 Gebruiksfase

Wanneer het nest door een buizerd in gebruik is kan het reguliere gebruik van de beoogde eindsituatie (datacenter) de buizerd verstoren en daarmee komt de functionaliteit van het nest in het geding. Verstoring van het nest van toepassing wanneer activiteiten plaatsvinden binnen 75 meter van het nest, zie ook de buffer in figuur 9. Dat wil zeggen dat activiteiten buiten deze buffer naar verwachting geen verstoring hebben op het nest.

Verschillende activiteiten kunnen echter over een grotere afstand dan 75 meter als storend worden ervaren. Het gebruik van licht in nachtelijke uren; stralend in de richting van het nest, geluid en intensieve menselijke activiteit, zoals verkeer, kunnen mogelijk als storend worden ervaren. Hiervoor worden echter verder geen richtlijnen gegeven en berust dit op de reactie van het individu op de situatie.

Om eventuele beschermde situaties, jaren waarin het nest in gebruik is, te behoeden voor verstoring, dienen gedurende de gebruiksfase de volgende stappen te worden genomen:

- Geen (sterke) licht straling richting het nest (geldend voor zowel straatverlichting als strooi-licht van het pand). Gedurende de schemer en nacht dit een broedende buizerd niet verstoord te worden;
- Drukke verkeersaders en toegangswegen dienen buiten de buffer van 75 meter te worden gerealiseerd;
- Verstoring van licht en geluid gedurende de gebruiksfase kan op voorhand worden geminimaliseerd door op de onderzoekslocatie, binnen de buffer 75 meter, een 'groene barrière' toe te passen (figuur 9).
 - Een 'groene barrière' zou in deze situatie kunnen bestaan uit hoge houtopstand, bijvoorbeeld vergelijkbaar met de houtopstand zoals deze op de crossbaan.

Figuur 10. Mogelijke verstoringszone en zone voor maatregelen van buizerdnest.

3.3 Genomen maatregelen

Om verstoring in de gebruiksfase te voorkomen is door de initiatiefnemer bij het ontwerp van de locatie rekening gehouden met de zone waarbinnen verstoring volgens de richtlijnen te verwachten is (Kennisdocument Buizerd BIJ12). Zo is de locatie van het 'GIS Substation' aangepast zodat deze buiten de 'verstoringszone' ligt (figuur 7).

4 MEERVLEERMUIS EN LAATVIEGER

Beschrijving

De meervleermuis kenmerkt zich door een relatief lichte buik en opvallend grote poten. De soort is, evenals de watervleermuis, sterk gebonden aan water. De soort maakt gebruik van gebouwen zoals zolders van kerken, spouwmuren en onder daken. Gedurende de zomer en is een bekende bezoeker van bunkers van de Atlantikwall voor de winterrust. De soort maakt gebruik van lijnvormige waterlichamen als foerageergebied en als vliegroute. Deze landschapkenmerken faciliteren een soort als de meervleermuis. De meervleermuis komt over vrijwel heel Nederland voor, het zwaartepunt van de verspreiding ligt echter in het westen en noorden van het land waar voldoende nat habitat aanwezig is.

Figuur 11. Meervleermuis (Zoogdiervereniging).

De laatvlieger is één van de grootste vleermuizen van Nederland. Verblijfplaatsen van de laatvlieger worden in de zomer geregeld gevonden in spouwmuren van gebouwen of zolders van bijvoorbeeld kerken. Waar de laatvlieger in de winter verblijft is echter vrij onduidelijk. Er zijn tot op heden nog zeer weinig winterverblijven gevonden. Het is ook niet duidelijk of de soort in grote groepen overwintert of individueel. Het leefgebied is divers. De laatvlieger wordt over het algemeen gevonden in open tot halfopen landschap en is afwezig van dichte bossen. De laatvlieger jaagt vanuit bosranden en bomenlanen. Deze zelfde bosranden en bomenlanen worden door de laatvlieger ook als oriëntatiepunten gebruikt bij vliegroutes.

Figuur 12. Laatvlieger (Zoogdiervereniging).

4.1 Beschermd functies op de onderzoekslocatie

Zowel de meervleermuis als laatvlieger verblijft niet op de onderzoekslocatie, door de afwezigheid van bebouwing en holle bomen op de onderzoekslocatie. Vernietiging, beschadiging of verstoring van beschermde verblijfplaatsen is derhalve niet aan de orde. De meervleermuis en laatvlieger, evenals dwergvleermuizen, maken echter wel gebruik van het nat leefgebied rondom de onderzoekslocatie en de bomenlanen daarlangs (Boonman *et al.* 2018¹). Het nat leefgebied fungeert als foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen en als vliegroute voor meervleermuis, de bomenlanen fungeren als vliegroute voor laatvlieger (figuur 12 en 13).

De bomenlanen en watergangen worden bij de voorgenomen ingreep niet fysiek aangetast. Door een ander gebruik van de onderzoekslocatie wordt de kans op verstoring van foerageergebied en vliegroutes vergroot. Verstoring van foerageergebied of vliegroutes is een overtreding van de Wet natuur-

1 [REDACTED], [REDACTED] & [REDACTED], 2018. Natuurtoets ontwikkeling Agriport 2 deelgebied B. Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg, Culemborg.

bescherming (Artikel 3.5 lid 2). Verstoring kan plaatsvinden wanneer licht, afkomstig van straatverlichting of strooilicht van het pand, afbreuk doet aan het donkere karakter van de foerageergebieden en vliegroutes.

4.2 Geadviseerde maatregelen

Op de onderzoekslocatie is sprake van een overtreding wanneer de functionaliteit van een beschermde situatie in het geding komt. Dat wil zeggen dat wanneer het foerageergebied en de vliegroute niet meer als zodanig kunnen functioneren. Verstoring is enkel van toepassing in de actieve periode van vleermuizen (maart – oktober).

Figuur 13. Foerageergebied vleermuizen, ingetekend op basis van Boonman *et al.* (2018).

Figuur 14. Vliegroute meervleermuis en laatvlieger, ingetekend op basis van Boonman *et al.* (2018).

4.2.1 Uitvoerende fase

Wanneer werkzaamheden ten behoeve van de ingreep worden uitgevoerd in de ochtend-, avond- of nacht met toepassing van kunstmatige verlichting kan de functionaliteit van het foerageergebied en de vliegroute in het geding komen. Verstoring van foerageergebied of vliegroute is van toepassing wanneer met betrekking tot verlichting geen maatregelen worden genomen en werkzaamheden in de actieve periode plaatsvinden.

Om te voorkomen dat de beschermde situatie in het geding komt, dienen voor de uitvoerende fase de volgende stappen te worden genomen:

- Het gebruik van kunstmatig licht afstemmen op vleermuisactiviteit op, en rondom, de onderzoekslocatie, in de periode maart t/m oktober;
- Minimaliseren van strooilicht door kunstlicht gericht toe te passen (geen licht richting foerageergebieden of de vliegroute plaatsen);
- Minimaliseren van strooilicht door kunstlicht laag toe te passen;
- Gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting (kleur: amber);

Bij een beschermde situatie en mogelijke verstoring dient door een deskundige ecooloog, met ervaring op het gebied van vleermuizen, beoordeeld te worden of de voorgenomen ingreep resulteert in een overtreding van de Wet natuurbescherming. Wanneer dit het geval is dienen storende werkzaamheden uitgesteld te worden om aanvullende maatregelen te nemen.

4.2.2 Gebruiksfase

Foeragerende- en langstreckende vleermuizen dienen ook ongestoord gebruik te kunnen maken van de omgeving van de onderzoekslocatie gedurende de beoogde eindsituatie (datacenter). Verstoring van foeragerende en langstreckende vleermuizen in het beginsel van toepassing wanneer gedurende de ochtend- of avondschemer en nacht verlichting op, en rondom, de onderzoekslocatie wordt toegepast zonder aandacht voor vleermuizen.

Om de beschermde situaties te behoeden voor verstoring, dienen gedurende de gebruiksfase de volgende stappen te worden genomen:

- Straatverlichting langs de Westlanderweg dient vleermuisvriendelijk te zijn;
 - Straatverlichting mag niet richting de Westfriesche Vaart stralen,
 - Straatverlichting dient laag te stralen,
 - Straatverlichting dient een vleermuisvriendelijke kleur te hebben (amber).
- Verlichting vanuit het pand mag gedurende de ochtend- of avondschemer en nacht geen foerageergebieden verlichten;
- Het toepassen van een 'groene barrière' tussen het pand en foerageergebieden en de vlieg-route kan verder positief bijdragen aan het minimaliseren van strooilicht.

4.2.3 Geluid

Verstoring van vleermuizen wordt verwacht wanneer deze negatieve en intensieve effecten ondervinden van straling van licht. Verstoring door geluid op vleermuizen wordt niet verwacht. Recente inzichten in het vermogen van vleermuizen² wijzen uit dat vrijwel alle, in Nederland levende, vleermuizen de geluiden die worden geproduceerd door activiteiten gerelateerd aan ruimtelijke ontwikkeling (zoals het heien van palen of damwanden) niet kunnen horen. Vleermuizen worden derhalve naar verwachting niet verstoord door geluiden.

2 [REDACTED], [REDACTED], & [REDACTED] (2018). Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden?.

5 BESCHERMDE ZOOGDIEREN

Op de onderzoekslocatie (figuur 2) worden geen beschermde zoogdieren verwacht. In zijn Natuurtoets beschrijft Boonman *et al.* (2018) dat in het gebied ten noorden van de te ontwikkelen locatie verwacht wordt dat enkele verblijfplaatsen van kleine marterachtigen (wezel) verloren gaan door het verwijderen van boerenerven. Boonman *et al.* (2018) beschrijft daarom om bij beoogde werkzaamheden omtrent waterberging, hier de inrichting in te vullen volgens habitateisen van kleine marterachtigen. Om het cumulatief effect van beide ontwikkelingen langs de Cultuurweg/Westlanderweg niet te laten leiden tot het ongeschikt worden van de gehele locatie voor kleine marterachtigen wordt geadviseerd om op deze inrichting aan te sluiten.

Wanneer gebieden ten noorden van de onderzoekslocatie de (neven)functie: 'waterberging' krijgen en deze gebieden grenzen aan de onderzoekslocatie, zoals de strook ten noorden van de onderzoekslocatie: toegangsweg crossbaan en sloot, wordt geadviseerd deze strook in te richten en te beheren ten gunste van kleine marterachtigen.

Dit dient uitgevoerd te worden volgens de Beheerwijzer Landschappelijke Maatregelen voor kleine marterachtigen³. Voor deze specifieke locatie (de strook ten noorden van de onderzoekslocatie, tussen de Westlanderweg en de watergang parallel aan de A7), dienen de volgende richtlijnen aangehouden te worden:

- Rietkragen dienen de ruimte te krijgen te ontwikkelen tot robuuste rietkragen;
- Laag struweel zoals meidoorn en wilg dienen de ruimte te krijgen te ontwikkelen;
- Laag struweel mag 10 – 50 % van de strook bedekken;
- Maai-, snoei- en baggerwerkzaamheden worden gefaseerd in tijd en ruimte uitgevoerd;
- Verblijfplaatsen kunnen worden gecreëerd met behulp van grof hout (stammen, balken) die in een open stapel worden geplaatst.

³ [REDACTED] & [REDACTED], (2018). Beheerwijzer Landschappelijke Maatregelen voor kleine marterachtigen. Zoogdiervereniging.

6 ALGEMENE BROEDVOGELS EN ZORGPLICHT

Voor de binnen het projectgebied voorkomende algemene broedvogels geldt dat, indien ingrepen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of worden gestart, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Geldend is en blijft de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. In het geval van het ontbreken van een broedgeval binnen en binnen de invloedssfeer van het projectgebied kunnen de werkzaamheden starten voorafgaand en gedurende het broedseizoen. Wanneer werkzaamheden binnen het broedseizoen worden gestart dient door middel van een broedvogelinspectie duidelijk te worden of er actieve nesten aanwezig zijn op het terrein.

Op de onderzoekslocatie zijn, met uitzondering van broedvogels, enkel vaste rust- of verblijfplaatsen van "algemene" soorten zoogdieren en amfibieën te verwachten waarvoor een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting geldt. Dit neemt echter niet weg dat er wel aan de zorgplicht moet worden voldaan en zorgvuldig gehandeld moet worden. Dit houdt in dat het noodzakelijk is om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen of dienen zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie in de directe omgeving. Zorgvuldig handelen houdt onder andere in dat er geen 'wezenlijke invloed' is op beschermde soorten en dat schade aan soorten zo veel mogelijk wordt voorkomen. Een ecologische planning voor de uitvoering van werkzaamheden voor soortgroepen waarvoor de zorgplicht geldt is weergegeven in Tabel I.

Tabel I. Ecologische planning voor uitvoeren van werkzaamheden per ingreep/soortgroep.

Ingreep	Soortgroep	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april
verwijderen groen (bomen, struiken en overige vegetatie) en overige werkzaamheden	Broedvogels	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	zoogdieren en amfibieën	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
■		minst ongunstige periode om werkzaamheden uit te voeren											
■		ongunstigste periode om werkzaamheden uit te voeren (in het kader van de algemene zorgplicht deze periode bij voorkeur ontzien)											
■		ongunstigste periode om werkzaamheden uit te voeren											

7 CONCLUSIE

Econsultancy heeft van Mulderblauw Architecten opdracht gekregen voor het opstellen van een ecologische werkprotocol ten behoeve van de voorgenomen ingreep aan de Westlanderweg te Middenmeer.

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw uit te voeren op de onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie is een datacenter gepland. De beoogde start van de nieuwbouw is medio februari 2020, de totale duur van de werkzaamheden wordt geschat op 18 maanden.

Verstoring van een nabijgelegen nestlocatie van de buizerd en verstoring van vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen (meervleermuis en laatvlieger) dient voorkomen te worden door:

- Werkzaamheden te starten buiten de kwetsbare periode (tabel II);
- Een broedvogelinspectie uitvoeren wanneer de werkzaamheden binnen de kwetsbare periode worden gestart;
- Vast te stellen of er, in het geval van het nest, sprake is van een beschermde situatie: wordt het nest gebruikt door een buizerd;
- Tijdens werkzaamheden de verstoringbuffer van 75 meter te respecteren;
- Werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang uit te voeren;
- Werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst, indien van toepassing, uit te voeren met vleermuisvriendelijke verlichting;
- Toename van licht in de omgeving (foerageergebied en vliegroute) te beperken tot een minimum;
- In de eindsituatie een 'groene buffer' te creëren om (toekomstige) verstoring van het nest te voorkomen.

Aanvullend wordt geadviseerd om, indien mogelijk, aan te sluiten bij inrichtingsplannen van Agriport 2 ten gunste van kleine marterachtigen.

Tabel II. Planning uit te voeren werkzaamheden in relatie tot kwetsbare perioden.

	2020										
	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.
Start werkzaamheden											
Broedseizoen vogels											
Vliegseizoen vleermuizen											

